

Запорізький
Національний
Університет

ТЕМА 3. РОЗВИТОК КЛЮЛЬТУРИ В КИЇВСЬКІЙ ДЕРЖАВІ

1. ДОХРИСТИЯНСЬКА (ДОЄВРОПЕЙСЬКА)

УКРАЇНА

2. НАРОДНЕ ХРИСТИЯНСТВО (ДВОВІР'Я)

3. КУЛЬТУРА КИЇВСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ПІСЛЯ ПРИЙНЯТТЯ ХРИСТИЯНСТВА.

ПАМ'ЯТКИ КУЛЬТУРИ РУСИ-УКРАЇНИ

НАПРЯМИ КОЛОНІЗАЦІЇ

РИМ ПАВ?

АНТИЧНІСТЬ-ТЕМНІ ВІКИ-ВІДРОДЖЕННЯ

ВІЗАНТІЯ?

● Грецька колонія

← Напрямок колонізації

НАПРЯМИ КОЛОНІЗАЦІЇ

● Грецька колонія

← Напрямок колонізації

СЛОВ'ЯНСЬКЕ ЯЗИЧНИЦТВО

"/.../ Адже вони вважають, що один з богів – виробник блискавок – саме він є єдиним володарем всього, і йому приносять у жертву биків й всіляких жертвних тварин. Приречення ж вони не відають і взагалі не визнають, що воно має якесь-то значення, принаймні щодо людей, але коли смерть вже в них у ногах, опановані вони хворобою або ж відправляються на війну, вони дають обітницю, в разі, коли unikнуть її [смерті], без зволікань принести богові жертву за своє життя, а unikнувши її [смерті] жертвують, що пообіцяли, і думають, що цією пожертвою купили собі порятунок. Однак вшановують вони й ріки, й німф, і декотрі інші божества та приносять жертви також й їм всім, і під час цих жертвувань здійснюють гадання."

"І став княжити Володимир у Києві один. І поставив він кумири на пагорбі, поза двором теремним: Перуна дерев'яного, — а голова його [була] срібна, а вус — золотий, — і Хорса, і Дажбога, і Стрибога, і Сімаргла, і Мокош. І приносили їм [люди] жертви, називаючи їх богами, і приводили синів своїх і жертвували [їх цим] бісам, і оскверняли землю требами своїми."

ПЕРУН

первісно бог неба та грози, податель дощу. Пізніше — покровитель війни, воїнів і князівської влади. В Київській Русі у IX—X ст. вшановувався як головний бог. Його іменем закріплювалися клятви київських дружинників. За християнської доби його замінює святий Ілля.

СВАРОГ

Сварог — це Бог вогню, тому він опікун ковальства і ковалі^ а також опікун ремесел, шлюбу і родинного щастя. У грецькій міфології йому відповідні Боги Гефест і Прометей.

ДАЖБОГ

Бог сонця та добробуту. Син Сварогів, син Неба. Першу згадку про нього подає південно-слов'янський переклад візантійського Хронографа VI—VIII ст. Іоана Малали. В іпатієвому літопису від 1114 р. подається з цього Хронографа уривок, і тут Геліоса названо Дажбогом. По Сварозі “царства син его, іменем Сонце, его же наричють Дажбог. Сонце царь, син Сварогіов, еже есть Дажбог, бі бо муж силен.”

ВЕЛЕС

Велес — це Бог багатства і всякого достатку, торгівлі, опікун купців, як Меркурій. Він, за твердженням міфологів, був не тільки охоронцем череди на землі, а й пастухом небесних стад, цебто хмар. Князь і дружина клянуться Перуном і Велесом у договорах з греками, починаючи від 907 р., і він часто згадується У Літопису. В “Слові .о полку Ігоревім” XII ст. поет і співець Боян зветься Велесовим онуком: “Віщій Бояне, Велесов внуче”, — а це показує, що Велес є Богом також поезії і музики, взагалі Богом культури й мистецтва.

МОКОША

Богиня серед головних Богів, якій Володимир поставив у Києві ідола для вселюдного вшанування, так само не знана нами ближче. У цій Богині дослідники-міфологи вбачали сестру сонця” Богиню дощу. Літопис подає її, як Мокошь, а інші пам’ятки додають ще форму Макош, пізніше Мокоша. “Слово Св.Григорія Богослова” згадує цю Богиню серед першорядних богів: “І нині по українам (по окраїнах) моляться ему, проклятому Богу Перуну, Хорсу, Мокоші”.

БІЛОБОГ ТА ЧОРНОБОГ

Білобог — бог дня, творець усього доброго. Можливо, інше ім'я чи іпостась Святовита чи уособлення добра.

Чорнобог — бог ночі, творець усього злого. Можливо, не бог, а уособлення зла.

МАРА

Мара (Марена) – слов'янська богиня зла, темної ночі, страшних сновидінь, мору, хвороб, смерті та володарка Підземного Світу – Наві. Вважалася уособленням всіх нечистих сил. Ім'я цієї богині пов'язано зі словами «морок», «морочити», «смерть», «марево», «мор» та ін. Мара – дочка Чорнобога та водночас його дружина, мати численних злих божеств, духів та створінь. Зокрема, разом зі Змієм породила тринадцять доньок-хвороб, якими наводнила світ

“НЕЧИСТА СИЛА”

ПРИЙНЯТТЯ ХРИСТІЯНСТВА

ПРИЧИНИ/НАСЛІДКИ/ЗНАЧЕННЯ

Література. Літописання. Повість временних літ. Книжкова мініатюра

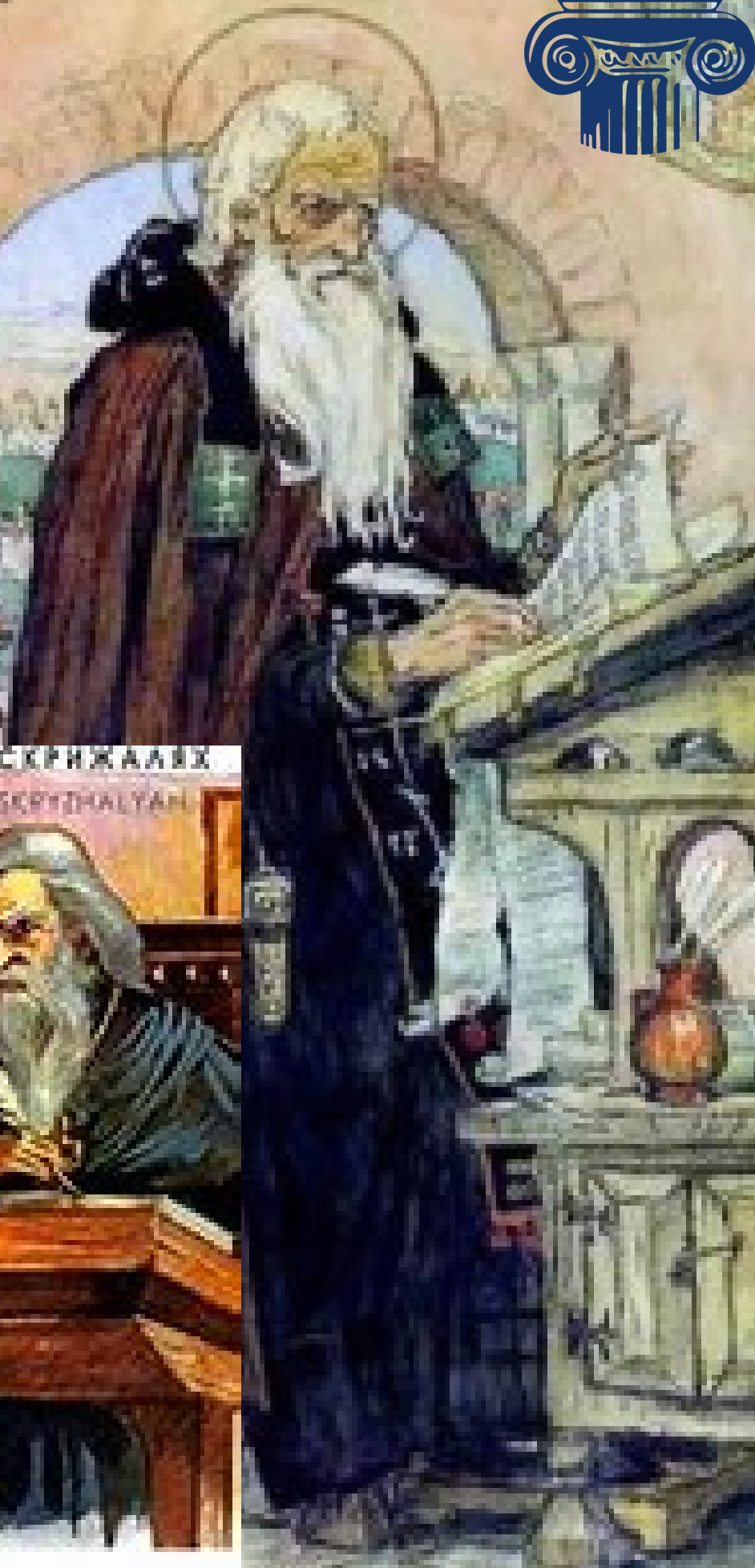

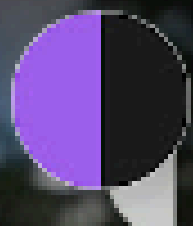
ВЪ С ДНЬ ПРИИДЕ ЖЕНА КЪ СМНМЪ .
ЗВІВ РЬ . ОУЛОВИ . И ПОСЛА ДИШАИ . КЪ Д
И ПРН СПАКИША . А . МОУ . СПЕ РЕ ЧН . И Ш
НА . И КОЛЬ ЧЮ . К ПА ГЖЫ ХЪ . . .

Пестер
вѣтчикъ

НА СЕРИЖААИ
НА-СЕРИЖААИ

Історія кризь музеї. Софія Київська та Києво-Печерська лавра
СУСПІЛЬНЕ
КУЛЬТУРА

Share

Suspilne is an Ukrainian public broadcast service. >

28 ЛИПНЯ

СОФІЯ КИЇВСЬКА І ЛАВРА

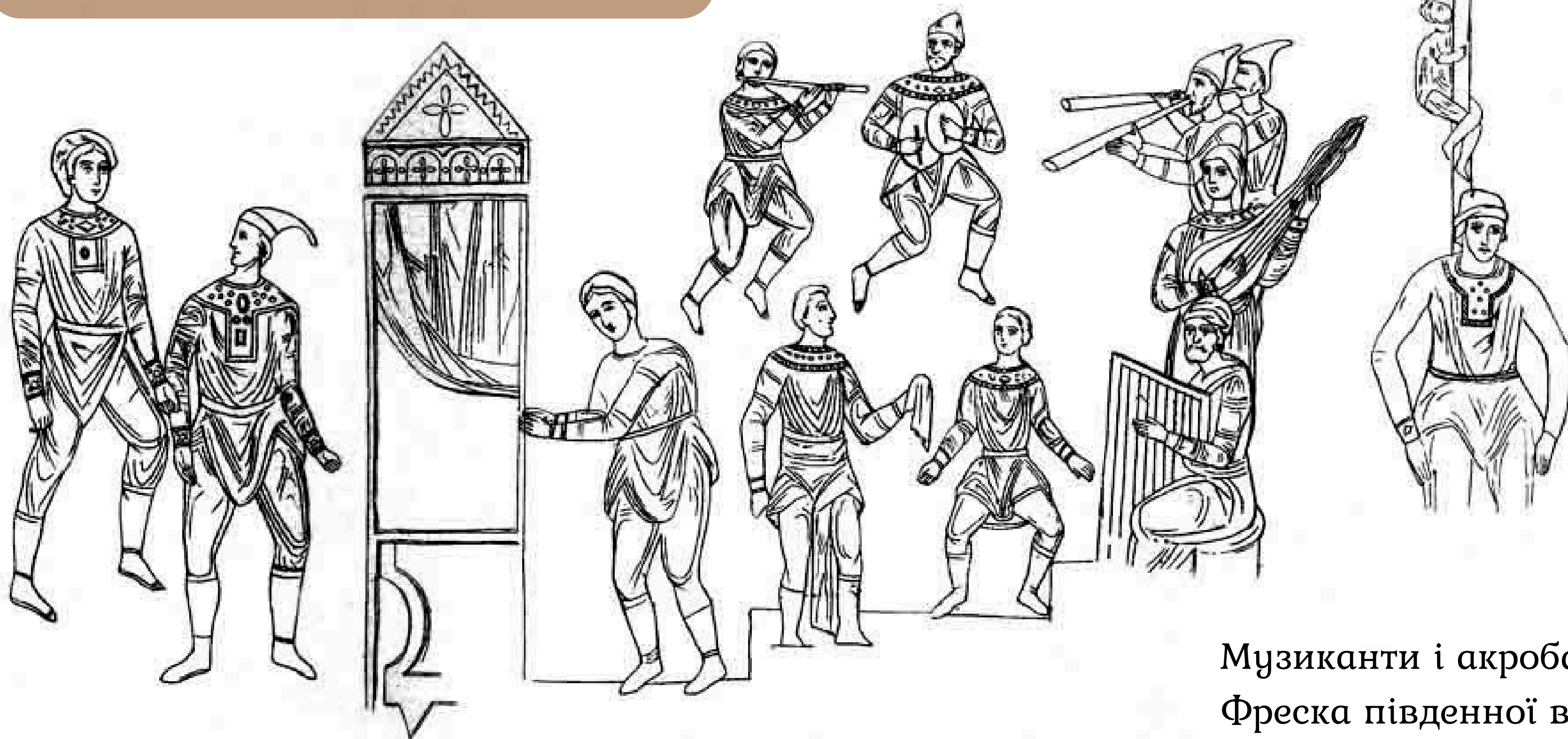
Watch on YouTube

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО. СОФІЇВСЬКІ ФРЕСКИ

Музиканти і акробати.
Фреска південної вежі

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО. СОФІЇВСЬКІ ФРЕСКИ

Музиканти і акробати.
Фреска південної вежі

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО.
СОФІЇВСЬКІ ФРЕСКИ

Музикант. Фреска
північної вежі

САХНІВСЬКА ДІАДЕМА.
ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО.
СПІВІСНУВАННЯ ЯЗИЧНИЦЬКИХ
ТА ХРИСТИЯНСЬКИХ МОТИВІВ

